

Микола ТРОФИМЕНКО,
проректор із науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки)
Маріупольського державного університету,
кандидат політичних наук, доцент (м. Маріуполь)

КОСТЯНТИН БАЛАБАНОВ — РЕКТОР-ДИПЛОМАТ

Анотація. У статті висвітлено діяльність ректора Маріупольського державного університету, Почесного консула Республіки Кіпр у Маріуполі, професора Костянтина Васильовича Балабанова. Ректора-дипломата, який створив у промисловому Маріуполі сучасний класичний університет, було призначено Почесним консулом Республіки Кіпр у 2006 році. За роки існування Почесне консульство Кіпру в Маріуполі переймалося розвитком політичного, економічного, культурного, освітнього, наукового співробітництва між двома країнами. У статті розглянуто лише деякі заходи, організовані Почесним консульством Республіки Кіпр у Маріуполі та Маріупольським державним університетом.

Ключові слова: Маріупольський державний університет, Почесне консульство Республіки Кіпр.

Республіка Кіпр є однією з держав Східного Середземномор'я, яка найбільш бурхливо та динамічно розвивається. З часу набуття незалежності в 1960 році економіка Кіпру стрімко зростає, унаслідок чого його було визнано як лідера в галузях туризму й міжнародних інвестицій. Незважаючи на фактичне розділення країни в 1974 році, грекам-кіпріотам удалося досягти чудових результатів, які дозволили їхній державі стати однією з найбільш розвинених у світі. З 2004 року Республіка Кіпр набула повноправного членства в Європейському Союзі. Кіпр є дуже важливою країною свого регіону з економічного та геополітичного погляду. Досвід її інтеграції в ЄС є дуже корисним і для України.

Дипломатичні відносини між СРСР та Республікою Кіпр на рівні посольств було встановлено 16–18 серпня 1960 року майже відразу після проголошення Кіпром незалежності, яка стала результатом багаторічної національно-визвольної боротьби. Радянський Союз активно підтримував створення незалежного Кіпру. У керівництва СРСР були дуже тісні відносини з лідером національно-визвольного руху кіпрського народу архієпископом Макаріосом, який згодом став Президентом Республіки Кіпр [2, с. 38].

Першим Надзвичайним і Повноважним Послом СРСР у Республіці Кіпр став Павло Єрмошин, який перебував на посаді з 16 грудня 1960 року до 20 квітня 1968 року. Вірчі грамоти Президенту Республіки Кіпр Павло Костянтинівич вручив 31 грудня 1960 року.

Із 20 квітня 1968 року до 4 грудня 1970 року Посольство СРСР на Кіпрі очолював Микита Толубеев (31 травня 1968 року — вручення вірчих грамот).

Від 8 січня 1971 року до 7 липня 1973 року Надзвичайним і Повноважним Послом СРСР на Кіпрі був Анатолій Барковський (23 лютого 1971 року — вручення вірчих грамот), із 7 липня 1973 року до 31 липня 1986 року — Сергій Аставін (29 серпня 1973 року — вручення вірчих грамот), з 31 липня 1986 року до 2 жовтня 1990 року — Юрій Фокін. Останнім Послом СРСР, а згодом Російської Федерації на Кіпрі став Борис Зенков, який був призначений на цю посаду 14 вересня 1990 року та перебував на ній, представляючи інтереси вже Росії, до 18 листопада 1996 року.

На запрошення Президії Верховної Ради СРСР і радянського уряду з 2 до 9 червня 1971 року перший Президент Кіпру архієпископ Макаріос перебував з офіційним візитом в СРСР. Президента Республіки Кіпр супроводжували Міністр закордонних справ Республіки Кіпр С. Кіпріану, Міністр при Президенті П. Ставр, Посол Республіки Кіпр в СРСР Д. Хаджімілтіс і посол Г. Пелагіас. Під час візиту відбулися переговори між Головою Президії Верховної Ради СРСР Миколою Підгорним та Президентом Макаріосом. Під час переговорів, які проходили в дружній атмосфері, було розглянуто перспективи двосторонніх відносин, кіпрське питання, становище в Східному Середземномор'ї та інші актуальні міжнародні проблеми. У спільно прийнятому комюніке було зазначено: «Сторони із задоволенням констатували, що за десятиріччя, яке минуло після проголошення незалежності Республіки Кіпр, радянсько-кіпрські відносини незмінно розвивалися в дусі дружби та взаємної поваги». СРСР послідовно виступав на підтримку незалежності, суверенітету й територіальної цілісності Республіки Кіпр, за ліквідацію іноземних військових баз на острові та мирне вирішення кіпрського питання без будь-якого іноземного втручання.

У січні 1986 року було висунуто пропозиції уряду СРСР «Про принципи кіпрського врегулювання та шляхи його досягнення», на які дуже схвально відреагувала світова спільнота. У цих пропозиціях СРСР висловився на підтримку незалежності, суверенітету й

територіальної цілісності Республіки Кіпр, проти будь-яких спроб вирішити кіпрське питання всупереч волі народу. Ці пропозиції СРСР щодо Кіпру було запропоновано майже одночасно з концепцією без'ядерного світу, ідеєю створення основ усеохопної системи міжнародної безпеки, яку запропонував Горбачов.

У квітні 1987 року відбувся перший в історії двосторонніх відносин офіційний візит до Радянського Союзу Міністра закордонних справ Республіки Кіпр Георгіоса Якову, який під час зустрічей із керівництвом СРСР наголошував на тому, що реалізація висунутих Радянським Союзом принципів буде сприяти вирішенню важливих міжнародних аспектів кіпрської проблеми, перетворенню Середземномор'я на зону сталого миру та співробітництва.

Із моменту встановлення дипломатичних відносин до розпаду СРСР між Республікою Кіпр та Радянським Союзом було укладено велику кількість двосторонніх документів, частина з яких є чинною й до сьогодні, діючи в рамках національного законодавства республік колишнього СРСР.

Республіка Кіпр визнала Україну незалежною державою 27 грудня 1991 року спеціальним рішенням уряду. Із цієї нагоди Президент Республіки Кіпр Георгіос Васіліу надіслав привітання Президенту України Леонідові Макаровичу Кравчуку. 19 лютого 1992 року в Нью-Йорку було підписано Протокол про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Республікою Кіпр.

У 1997 році рішенням кіпрського уряду голову правління «Експобанку» Юрія Гетьманенка було призначено Почесним консулом Республіки Кіпр в Україні (м. Київ).

18 травня 2006 року було відкрито Почесне консульство України в Республіці Кіпр (м. Лімассол), Почесним консулом призначено Алексіса Фотіадіса.

Першим Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Кіпр (за сумісництвом) став Посол України в Державі Ізраїль Дмитро Юхимович Марков, який вручив вірчі грамоти Президенту Кіпру Главкосу Клірідісу 23 березня 1999 року. Д. Марков перебував на цій посаді до липня 2003 року. Уже в серпні 1999 року в місті Нікосії, столиці Кіпру, було відкрито Генеральне консульство України. Рівень дипломатичного представництва України в Республіці Кіпр було підвищено з відкриттям Посольства України в Республіці Кіпр у червні 2003 року. Першим Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Кіпр із резиденцією в місті Нікосії став Борис Іванович Гуменюк, який вручив вірчі грамоти Президенту Республіки Кіпр Тассосу Пападопулосу 22 грудня 2003 року. Б. Гуменюк завершив свою першу дипломатичну місію на Кіпрі в лютому 2007 року.

8 січня 2008 року до Республіки Кіпр прибув новопризначений Надзвичайний і Повноважний Посол України Олександр Павлович Дем'янюк, який уже 14 січня 2008 року вручив вірчі грамоти Президенту Республіки Кіпр Тассосу Пападопулосу. О. Дем'янюк перебував на посаді посла до 17 лютого 2012 року.

21 лютого 2012 року Бориса Гуменюка вдруге було призначено Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Кіпр, а 25 квітня 2012 року він вручив вірчі грамоти Президенту Республіки Кіпр Дімітрісу Хрістофіасу.

Функції дипломатичного представництва інтересів Республіки Кіпр в Україні за сумісництвом було покладено на Посольство Кіпру у Федеративній Республіці Німеччина. Так, 12 жовтня 2006 року Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Кіпр у ФРН та в Україні (за сумісництвом) Леонідас Маркідіс вручив вірчі грамоти Президенту України. Наступним Послом Республіки Кіпр у ФРН та Україні (за сумісництвом) став Панделакіс Еліадіс, який вручив вірчі грамоти Президенту України 21 листопада 2008 року.

Новим етапом розвитку міждержавних дипломатичних відносин стало започаткування дипломатичної місії Республіки Кіпр в Україні. 28 вересня 2009 року в Києві розпочав роботу Тимчасовий повірений у справах Республіки Кіпр в Україні Евагорас Вріонідіс.

14 червня 2011 року Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Кіпр в Україні, з резиденцією в місті Києві, Евагорас Вріонідіс вручив вірчі грамоти Президенту України Віктору Федоровичу Януковичу. 4 липня 2011 року за участю Президента Республіки Кіпр Дімітріса Хрістофіаса та Міністра закордонних справ України Костянтина Івановича Грищенка відбулася офіційна церемонія відкриття Посольства Республіки Кіпр в Україні. Наступним Послом Республіки Кіпр в Україні став Васос Чамберлен, який вручив вірчі грамоти Президенту України 13 вересня 2013 року.

Республіка Кіпр установила дипломатичні відносини зі 170 країнами світу. Кіпр має 40 дипломатичних місій та представництв при міжнародних організаціях із паралельною акредитацією в 110 країнах і міжнародних організаціях.

З огляду на той факт, що Республіка Кіпр є невеликою країною та має порівняно обмежений дипломатичний штат, рішення про відкриття окремого дипломатичного представництва в Україні свідчить про стратегічність міждержавних відносин та важливість подальшого розвитку рівноправного партнерства в усіх галузях.

В Україні активно працюють почесні консульства Республіки Кіпр в Одесі та Маріуполі.

4 липня 2006 року було відкрито Почесне консульство Республіки Кіпр у місті Маріуполі. Почесним консулом рішенням уряду Республіки Кіпр було призначено ректора Маріупольського державного університету, доктора політичних наук, професора Костянтина Васильовича Балабанова. Його кандидатуру, запропоновану Президентом Кіпру Тасосом Пападопулосом і Міністром закордонних справ Кіпру Георгіосом Якову, підтримало Міністерство закордонних справ України. Під керівництвом Костянтина Балабанова Почесне консульство дуже активно працює в напрямі зміцнення дружби та співробітництва між Україною та Республікою Кіпр. До консульського округу входять Донецька, Дніпропетровська, Луганська й Запорізька області.

Костянтин Васильович Балабанов народився 4 жовтня 1949 року в селі Малоянисоль Донецької області в родині педагогів. Батько був директором Малоянисольської середньої школи, яку нині названо його ім'ям, а мати понад півстоліття працювала там учителем молодших класів.

Після закінчення школи в 1966 році вступив на історичний факультет Донецького державного університету. Здобувши вищу освіту з відзнакою, Костянтин Балабанов був рекомендований до вступу в аспірантуру, проте віддав перевагу вчителюванню. Це рішення привело його до сільської школи Кременьовки Володарського району Донеччини, де він працював учителем історії.

До альма-матер Костянтин Балабанов повернувся в 1982 році. Працював асистентом, старшим викладачем, доцентом Донецького державного університету. У 1984 році достроково захистив кандидатську дисертацію, отримавши науковий ступінь кандидата історичних наук.

Протягом 1989–1992 рр. займався науковими дослідженнями в докторантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка, після закінчення якої прийняв пропозицію очолити гуманітарний коледж при Донецькому державному університеті, створений 1991 року в півмільйонному промисловому центрі — Маріуполі.

Уже будучи ректором, Костянтин Балабанов успішно здобув науковий ступінь доктора політичних наук. Два роки потому йому було присвоєно вчене звання професора, і того ж року журнал «Time» назвав К.В. Балабанова одним із 8 найвидатніших греків зарубіжжя, які своєю діяльністю в галузі освіти, науки, культури й економіки здобули світове визнання.

За 22 роки успішної діяльності завдяки високому професіоналізму та колосальній працездатності викладачів і співробітників, ініціативності й цілеспрямованості студентства, а також підтримці на всіх рівнях влади та з боку зарубіжних партнерів Маріупольський державний університет пройшов шлях від коледжу до класичного вузу. Він став важливим центром підготовки фахівців, добре відомим як в Україні, так і за її межами. Незаперечною заслугою ректора є розробка унікальної моделі міжнародної співпраці університету, заснованої на комплексній взаємодії з вищими органами державної влади, обласними адміністраціями, меріями, дипломатичними й науковими установами, навчальними закладами та громадськими організаціями зарубіжних країн.

У 2004 році К. Балабанов одним із перших серед ректорів вітчизняних ВНЗ підписав Велику хартію університетів у Болоньї, розпочавши стрімку інтеграцію МДУ в європейський науково-освітній простір. На сьогодні Маріупольський державний університет реалізує більше 100 угод про міжнародну співпрацю з вищими навчальними закладами, посольствами, меріями та іншими організаціями й установами іноземних держав, входить до складу Європейської асоціації університетів, Європейської організації публічного права, Мережі середземноморських університетів тощо.

Наразі Костянтин Балабанов — заслужений працівник освіти України, відомий фахівець із питань міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної інтеграції, автор понад 250 наукових праць, керівник наукової школи з теорії міждержавного та регіонального співробітництва. У 2010 році його було обрано членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України.

К. Балабанов входить до складу президії Науково-методичної комісії МОН України з менеджменту й адміністрування, є членом виконкому та головою ради з питань освіти й науки Маріупольської міської ради, заступником голови Федерації грецьких товариств України. Крім того, його обрано членом-кореспондентом Філологічного товариства «Парнас» (Греція) та Пелоританської академії (Італія), Почесним громадянином м. Асклепіона (Греція) та м. Маріуполя.

Вагомий науковий доробок, а також результати педагогічної, дипломатичної та громадської діяльності ректора МДУ високо оцінила вітчизняна й міжнародна спільнота. Його нагороджено орденами «За заслуги» I, II, III ступенів, Ярослава Мудрого V ступеня, Української православної церкви «Рівноапостольного князя Володимира» I і II ступенів, а також золотою медаллю «К. Д. Ушинського» та медаллю «Григорій Сковорода» НАПН України. Колектив МДУ було відзначено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України й орденом «Святого благовірного князя Київського Ярослава Мудрого» за заслуги перед УПЦ.

За особистий внесок у розвиток міждержавних відносин Костянтин Балабанов отримав високі державні нагороди зарубіжних країн: орден «Слава і Честь» (Греція), ордени «Зірка італійської солідарності» та «Зірка Італії».

Костянтин Балабанов, працюючи водночас Почесним консулом Республіки Кіпр в Україні та ректором МДУ, активно розвиває співпрацю з державними та громадськими організаціями, установами, фондами Кіпру.

Дедалі ефективнішою стає багаторічна співпраця з фондом «Анастасіос Г. Левендіс», за підтримки якого вдосконалюється матеріально-технічна база Маріупольського державного університету та гуртожитку, збагачується фонд бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс», що налічує понад 15 000 видань, надаються стипендії студентам і представникам професорсько-викладацького складу МДУ для проходження програм стажувань на Кіпрі. Крім того, фонд «Анастасіос Г. Левендіс» установив стипендії для переможців Всеукраїнської олімпіади з новогрецької мови, що проводять на базі МДУ, і ці стипендії щороку вручають переможцям олімпіади. У вересні 2013 року університет укотре відвідали постійний член ради правління «Анастасіос Г. Левендіс» професор Васос Карайоргіс та директор фонду професор Хараламбос Бакірдіс. Під час цього візиту за багаторічну плідну співпрацю з ВНЗ, великий внесок у розвиток науки й освіти представникам фонду було вручено медалі «За заслуги перед МДУ» відповідно до рішення вченої ради університету.

Протягом 2010–2012 років відбулися зустрічі ректора МДУ з Президентом Республіки Кіпр Дімітрісом Хрістофіасом, на яких було обговорено питання двостороннього співробітництва в галузі освіти, науки й культури. Президент Кіпру зауважив, що Маріупольський державний університет відіграє важливу роль у розвитку співпраці між його державою та Україною, висловив зацікавленість у подальшому зміцненні двосторонніх відносин. Також відбулися зустрічі з представниками Адміністрації Президента Республіки Кіпр, працівниками міністерств, державних і приватних організацій, фондів, ректорами університетів Кіпру. Під час зустрічей було обговорено перспективи розвитку міжвузівського співробітництва та підписано угоди про співпрацю.

У квітні 2011 року на базі Університету Фредріка відбулася презентація книги ректора МДУ, професора К.В. Балабанова «Досвід співробітництва України та Республіки Кіпр в галузі освіти, науки і культури на сучасному етапі». На презентації були присутні керівники державних органів, університетів Республіки Кіпр, відомі вчені, дипломати, журналісти.

5 липня 2011 року в рамках першого в історії українсько-кіпрських відносин офіційного візиту в Україну Президент Республіки Кіпр Дімітріс Хрістофіас відвідав Маріупольський державний університет. Головною подією візиту Президента Республіки Кіпр в університет стало присвоєння йому звання почесного професора МДУ. Ділові стосунки між вищезазначеним навчальним закладом і Республікою Кіпр є яскравим прикладом ефективного міжнародного співробітництва, що має велике значення як для університету, так і для зміцнення дружби між Україною та Кіпром.

У межах співробітництва з науковими й освітніми установами Греції наприкінці травня 2013 року при Музеї грецького народного мистецтва в Афінах відбулася презентація книги кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри грецької філології МДУ Юлії Кутної «Казки греків Приазов'я: походження, мови, наративні та стилістичні структури». Це лінгво-культурологічне видання є стартовою сходинкою у співпраці Маріупольського державного університету з науково-культурним закладом Грецька фольклорна спілка. Фонд «Анастасіос Г. Левендіс» узяв на себе фінансування грецького видання книги, що засвідчує високу оцінку дослідницької діяльності викладачів МДУ.

Безумовно, одним із наймасштабніших заходів міжнародного рівня стало проведення Днів Європи в Маріуполі на базі МДУ в 2010 році. Університет і почесне консульство вели тривалу та ґрунтовну підготовку до цієї знаменної події, головним заходом якої став візит у МДУ численної делегації керівників і співробітників дипломатичних представництв держав-членів ЄС. Зокрема, МДУ відвідали Посол, Голова Представництва Європейського Союзу в Україні пан Тейшера, послы Іспанії, Греції, Австрії, Фінляндії, Великої Британії та інших країн і міжнародних організацій. Центральним

пунктом тригодинного відвідування університету стали дебати європейських гостей зі студентами. Обговорювали актуальні питання щодо динаміки євроінтеграційних процесів, принципів роботи Євросоюзу, дії візового режиму.

У рамках святкування Днів Європи на базі МДУ за сприяння Почесного консульства Республіки Кіпр у Маріуполі відбулося відкриття виставки «Кіпр очима дітей», а також за підтримки Генерального консульства Чеської Республіки в Донецьку було відкрито виставку «Великі чехи очима маленьких».

У листопаді 2014 року стартував 2-й конкурс творчих робіт «Ларнака — візитна картка Кіпру», організований Почесним консульством Республіки Кіпр у Маріуполі спільно з Організацією туристичного розвитку м. Ларнака. Метою конкурсу є вдосконалення в молоді навичок у сфері застосування інформаційних технологій, стимулювання незалежного мислення й винахідливості при підготовці друкованої та віртуальної продукції, формування єдиного інформаційного простору між Маріуполем і Ларнакою. Переможці минулого конкурсу, які розробили сайт-візитівку міста, отримали цінні подарунки. Трьох учасників конкурсу було направлено до Кіпру з метою проходження практики та працевлаштування в найкращих готелях країни.

Також у листопаді 2014 року в МДУ пройшов круглий стіл «Кіпрська проблема: сорок років протистояння», організований кафедрою грецької мови та перекладу за підтримки Міністерства освіти й культури Республіки Кіпр, Посольства Республіки Кіпр в Україні та Почесного консульства Республіки Кіпр у Маріуполі. Цьогоріч круглий стіл був приурочений до 40-річчя з моменту офіційного початку кіпрського конфлікту, унаслідок якого острів було розколото на грецьку й окуповану Туреччиною територію. У заході взяла

участь близько 80 доповідачів, зокрема дипломати, політики, науковці, молоді дослідники, студенти та старшокласники з України, Греції, Кіпру й інших країн.

Почесне консульство Республіки Кіпр у Маріуполі проводить велику роботу з організації програм літнього оздоровлення та культурного обміну школярами в період літніх канікул за підтримки Міністерства освіти й культури Кіпру. Загалом із 2011 року на Кіпрі відпочили близько 150 школярів з України.

Почесне консульство Республіки Кіпр у Маріуполі активно займається залученням гуманітарної допомоги для постраждалих районів Донецької області. Так, у березні 2015 року в Маріуполь було доставлено медикаменти від Червоного Хреста Кіпру та Фонду надання соціальних послуг Андреаса Софоклеуса (КЕРАКУ). Медичні препарати було передано до міської лікарні № 4 міста Маріуполя. У квітні 2015 року до Маріуполя прибула гуманітарна допомога, зібрана за ініціативи Посольства України на Кіпрі й особисто Дмитра Якушева — відомого кіпрського підприємця родом із Маріуполя. Величезну підтримку в організації збору допомоги для жителів Сходу України надали Червоний Хрест Республіки Кіпр, удова Президента Кіпру Тассоса Пападопулоса пані Фотинії Пападопулу, благодійна організація «Ротаракт клуб Ларнаки». В Україні переміщення вантажу координувало Почесне консульство Республіки Кіпр у Маріуполі.

Про збір допомоги було оголошено в жовтні 2014 року. На благодійну ініціативу відгукнулося чимало жителів острова. Із початком навігації контейнер вагою близько двох тонн був відправлений у Маріуполь, де пройшов митні процедури за сприяння Грецького медичного центру, ГМФ «Гиппократы», Федерації грецьких товариств України.

Гуманітарний вантаж уміщував одяг та взуття для дітей і дорослих, предмети особистої гігієни, теплі ковдри, іграшки. Доставлена допомога була призначена для сиріт, інвалідів, вимушених переселенців, студентів із зони АТО. У її подальшому розподілі та передачі нужденним було задіяно волонтерів Маріупольського державного університету й активістів ФГТУ.

За активного сприяння Почесного консульства Республіки Кіпр у Маріуполі народний ансамбль танцю «Промінь» Маріупольського державного університету та вокалісти вузу взяли участь у 10-му Середземноморському фестивалі фольклорного танцю, що проходив з 11 до 14 вересня 2015 року на Кіпрі, у містах Гері та Ларнака. Організатором фестивалю виступила Асоціація культурної спадщини Нікосії. Масштабний культурний проект об'єднав учасників із Вірменії, Болгарії, Румунії, Словаччини, Словенії, Литви, Латвії, Єгипту, Грузії, України та Республіки Кіпр. «Промінь» був єдиним українським колективом.

11 вересня делегація МДУ у складі 19 осіб була задіяна в параді учасників фестивалю в місті Гері, після чого творчий колектив та солісти університету виступили на дипломатичному прийомі, організо-

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC
OF CYPRUS

To all who shall see these presents,
Greeting:

KNOW YE, that reposing special trust and confidence in the abilities and integrity of Mr. Kostyantyn BALABANOV, I do assign him as Honorary Consul of the Republic of Cyprus in Mariupol, with jurisdiction over the Districts of Dnipropetrovsk, Donetsk, Luhansk and Zaporizhia and I authorize and empower him to have and hold the said office and to exercise and enjoy all the rights, privileges and immunities thereunto appertaining, during the pleasure of the President of the Republic of Cyprus; and I do hereby pray and request the Government of Ukraine, its Governors and Officers to permit the said Mr. Kostyantyn Balabanov fully and peaceably to enjoy and exercise the said office, without giving or suffering to be given unto him any molestation or trouble, but, on the contrary, to afford him all proper countenance and assistance, I offering to do the same for all those who shall in like manner be recommended to me by the said Government.

In testimony whereof, I have caused these letters to be made Patent.

Done in Nicosia this 23rd Day of November, in the Year Two Thousand and Five.

By the President

Minister of Foreign Affairs

ІМ'ЯМ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЗАСВІДЧУЄ, ЩО ПРЕД'ЯВНИК ЦЬОГО

Пан КОСЛЯНТИН БАЛАБАНОВ

на підставі поданого ним консульського патенту від 23 листопада 2005 року та відповідно до статті 12 Віденської Конвенції про консульські зносини від 24 квітня 1963 року визнаний як Повішений консул Республіки Кіпр у місті Маріуполі.

Консульський округ, в межах якого пан Кослянтин Балабанов виконує функції Повішеного консула, охоплює територію Дніпропетровської, Донецької, Луганської та Запорізької областей.

При виконанні функцій Повішеного консула пан Кослянтин Балабанов користується всіма імунітетами та привілеями, передбаченими згаданою Конвенцією.

Міністр
Закордонних Справ
України

Євген
ПЛАТАСЮК

Директор Департаменту
Консульської Служби

Євген
БІЛИМІВСЬКИЙ

місто Київ, "21" листопада 2006 року
№ 123

ваному Посольством України в Республіці Кіпр з нагоди святкування 24-ї річниці незалежності України. Далі на учасників чекало урочисте відкриття фестивалю та три дні концертних виступів у Ларнаці.

Успішний виступ ансамблю «Промінь» і вокалістів МДУ на 10-му Середземноморському фестивалі фольклорного танцю відзначив Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Кіпр Борис Гуменюк.

10–11 грудня 2015 року відбувся офіційний візит Президента Республіки Кіпр Нікоса Анастасіадіса до України. Нікос Анастасіадіс обговорив із Президентом України Петром Порошенком сучасну ситуацію в Україні, підтримку Кіпром прагнень України щодо запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом. У присутності глав держав було підписано чотири українсько-кіпрські угоди, зокрема щодо запобігання подвійному оподаткуванню. Крім того, Міністр освіти й науки України професор Сергій Квіт від імені України підписав із кіпрським колегою нову угоду про співпрацю в галузі освіти й науки.

У рамках візиту Президент Республіки Кіпр Нікос Анастасіадіс провів зустріч із Костянтином Балабановим, у якій взяли участь члени офіційної делегації, зокрема Посли Кіпру та Греції в Україні Васос Чамберлен і Василіс Пападопулос. Під час зустрічі Президент Кіпру відзначив велику роботу, яку проводить Маріупольський державний університет і Почесне консульство Кіпру в Маріуполі.

Усебічне співробітництво з Республікою Кіпр є одним з основних напрямів комплексної міжнародної діяльності МДУ. Під час спілкування з Президентом Республіки Кіпр Костянтин Балабанов висловив надію на подальшу тісну співпрацю між Маріупольським державним університетом та організаціями й установами Кіпру.

Загалом варто зазначити, що ректор-дипломат Костянтин Балабанов, який створив у промисловому Маріуполі сучасний класичний університет, очолив почесне дипломатичне представництво Республіки Кіпр у Маріуполі, робить великий внесок у розвиток співробітництва між Україною та Кіпром у галузях політики, економіки, освіти, культури тощо. Попри надскладну військово-політичну ситуацію в регіоні, зокрема в Маріуполі, ані МДУ, ані Почесне консульство Республіки Кіпр не припиняли роботи, демонструючи всьому світові, що колективи зі своїм керівником Костянтином Васильовичем Балабановим повсякчас працюватимуть на благо двох дружніх країн — України й Республіки Кіпр.

1. Балабанов К.В. Інститут почесних (нештатних) консулів / М. В. Трофименко, К. В. Балабанов // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. — К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2012. — Випуск 105 (ч. I). — С. 9–14.
2. Балабанов К.В. Українсько-кіпрські відносини (політико-правові аспекти) / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко // Український часопис міжнародного права. — 2013. — № 1. — С. 38–45.
3. Маріупольський державний університет [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mdu.in.ua/>.
4. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/>.
5. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
6. Посольство України в Республіці Кіпр [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/cyprus/>.
7. Трофименко М.В. Інститут почесних консулів в Україні // Українська державність: історія та сучасність: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 23 листопада 2012 / під заг. ред. К.В. Балабанова. — Маріуполь, 2012. — С. 220–221.

Mykola TROFYMENKO,

*Pro-Rector for Academic Affairs and Research (international relations)
at the Mariupol State University,
Candidate of Political Sciences, Associate Professor*

RECTOR-DIPLOMAT KOSTIANTYN BALABANOV

Abstract. The Honorary Consulate of the Republic of Cyprus in Mariupol was established on 4 July 2006 and headed by the Rector of Mariupol State University, Doctor of Political Sciences, Professor Kostiantyn Balabanov, who created a modern classic university in the industrial city of Mariupol. Starting as a college, over 22 years of successful activities the Mariupol State University has become an important training centre well known both in Ukraine and abroad. The undeniable merit of the Rector lies in the development of a unique model of the university's international cooperation.

In 2004, Kostiantyn Balabanov was one of the first Ukrainian universities rectors to sign the Great Charter of Universities in Bologna, starting a rapid

integration of the Mariupol State University into the European research and education space. Nowadays the Mariupol State University implements more than 100 international cooperation agreements with universities, embassies, city councils and other institutions; it is a member of the European University Association, the European Public Law Organization and the Mediterranean Network of Universities etc.

*Розділ 2
КОНСУЛ*

Serving as Honorary Consul in Mariupol and Rector of the Mariupol State University Kostiantyn Balabanov promotes cooperation with state and public organizations, institutions and foundations of Cyprus. Over the years of his direction, the Honorary Consulate of Cyprus in Mariupol has strengthened friendly relations and actively developed political, economic, cultural, educational and scientific cooperation between Ukraine and the Republic of Cyprus.